

Kommunförvaltning

Annette Jönsson
Ingela Nilsson

Tillfälliga upplåtelse av offentlig mark

Tillfälliga upplåtelser av offentlig mark

I det här dokumentet har vi samlat de typer av tillstånd som handlar om tillfällig upplåtelse av offentlig mark. Det formella tillståndet ges i de flesta fall av Polisen efter samråd med kommunen. Kommunen har sedan tidigare beslutat om en rad ordningsföreskrifter på området, så som allmänna lokala ordningsföreskrifter (KF 1996-03-27 § 11 med revideringar) och ordningsföreskrifter för torghandel antagna (KF 2012-10-24), vilka ligger till grund för delar av dessa riktlinjer.

Offentlig mark är en väg, gata, trottoar, park eller liknande som är upplåten för allmänheten. Då offentlig mark används kan kommunen både ställa krav och hjälpa eller vägleda den som söker. Denna mark kan tillfälligt upplåtas till privatpersoner och företag vid olika evenemang.

Den som vill använda offentlig mark ska ansöka om polistillstånd. En avgift tas ut. Polisen ger även kommunen möjlighet att yttra sig, men det är polisen som beslutar om själva tillståndet. Kommunen kan i vissa fall ta ut avgift för upplåtelse av offentlig mark och krav på bygglov kan förekomma. Upplåtelse av offentlig mark beviljas vanligtvis högst ett år i taget.

Användandet av offentlig mark i Vellinge kommun

Området ska hållas fritt från skräp som kan blåsa omkring samt lämnas i städat och oskadat skick. Stor hänsyn ska tas, så att etableringen inte orsakar några skador eller hindrar framkomligheten. Sökande ska själv kunna styrka att det inte skett några skador på upplåten mark, träd eller liknande. Det är därför lämpligt att du som sökande fotograferar den aktuella platsen före och efter användning. Om skada sker ska den sökande åtgärda den på ett godtagbart/fackmässigt sätt.

Om maskiner/ tunga fordon ska framföras på grönytor ska sökande undersöka att det inte finns några ledningar i mark som kan skadas, exempelvis fiberkablar.

Vid hantering av gasol eller andra brandfarliga vätskor som överstiger tillståndspliktig mängd måste tillstånd sökas hos Räddningstjänsten. Gränser för tillåten mängd hittar du hos Myndigheten för samhällskydd och beredskap (MSBFS 2013:3). Räddningstjänstens ansökningsblankett hittar du på Vellinge.se/blankettermiljo.

Så hanteras ditt ärende

1. Du söker tillstånd enligt Ordningsslagen hos Polisen. Hämta blankett ”Ansökan tillstånd ordningsslagen” på www.polisen.se/tillstand
2. Fyll i din ansökan och bifoga en karta där du märkt ut den plats du vill använda. Bifoga gärna också en bild. Om affischering eller skyltning önskas ska detta framgå av ansökan.
3. Skicka eller lämna in ifylld ansökan med bilagor till Polisen.
4. Polisen skickar din ansökan till kommunen för yttrande.
5. Yttrandet går tillbaka till Polisen som fattar beslut.
6. Du får beslutet skickat till dig.

Polismyndigheten tar ut en avgift, mer information om avgifter för prövning av tillstånd finns på www.polisen.se. Polismyndigheten kan kontaktas på telefon: 114 14 eller via e-post: polismyndigheten.skane@polisen.se.

Eventuellt bygglov och särskilda tillstånd söker du hos Vellinge kommun. Kontaktuppgifter Vellinge Kommun: 040 - 42 50 00 eller vellinge.kommun@vellinge.se

Innehåll

Tillfälliga upplåtelse av offentlig mark	2
Användandet av offentlig mark i Vellinge kommun.....	2
Så hanteras ditt ärende	3
Bygg och anläggning	5
Provisoriska byggnader	5
Byggbodar	6
Container	6
Byggskyltar	6
Grävillstånd	6
Försäljning	7
Torghandel	7
Mobil försäljning.....	7
Foodtrucks	7
Julgransförsäljning.....	8
Jordgubbsförsäljning	8
Evenemang	9
Cirkus och tivoli	10
Tävling	10
Uteserveringar	11
Möbler.....	11
Avskärmningar.....	12
Markbeläggning	12
Skyltar och affischer	12
Affischer.....	13
Banderoller och beachflaggor.....	14
Gatupratare/reklamskyltar	14
Varuexponering utanför butik	15
Tillfälliga vägvisningsskyltar	15
Tillfälliga lokala trafikföreskrifter	16
Dispens för stora fordon inom kommunen.....	16
Dispens från lokal trafikföreskrift	16

Bygg och anläggning

Vid uppställning av bodar, ställningar, upplag, mobilkran, containrar eller liknade ska i första hand tomtmark användas. Om detta inte är möjligt så kan offentlig mark användas. Plank och bodar, m.m. kan också kräva bygglov. Byggbelamringen får inte dominera eller förfula centrala platser, gågator och torg. Varje miljö har sina krav på hur placeringen ska vara med hänsyn till brandrisk, hälsosynpunkt, säkerhetssynpunkt, framkomlighet och gatuunderhåll.

Byggställning där offentlig mark används.

Villkor

Kommunen kan ställa krav gällande teknisk utformning, säkerhet och eventuellt uppkomna olägenheter. Tillsyn kan ske både före och efter etablering av byggområde.

Vid hantering av gasol eller andra brandfarliga vätskor som överstiger tillståndspliktig mängd måste tillstånd sökas hos Räddningstjänsten. Gränser för tillåten mängd hittar du hos Myndigheten för samhällsnytt och beredskap (MSBFS 2013:3). Räddningstjänstens ansökningsblankett hittar du på Vellinge.se/blankettermiljo.

Om vägbana eller gång- och cykelbana behöver tas i anspråk ska en trafikordningsplan upprättas och redovisas. Läs mer på SKLs webbplats och Trafikverkets webbplats (www.trafikverket.se) under rubriken "Arbete på väg". Kräver markupplåtelsen någon form av trafikreglering administreras denna av trafikingenjören.

Om gångbanor måste användas kan det vara nödvändigt att ordna särskilda passager, där hänsyn också måste tas till framkomligheten. Tydliga avgränsningar med staket eller andra avskärmningar ska finnas kring arbetsplatsen. Både passager och avskärmningar ska anpassas så det är framkomligt och tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Tillståndsinnehavaren ska se till att ingen olaglig reklam eller affischering finns på avskärmningarna.

Provisoriska byggnader

Bör placeras på lämpliga avstånd från befintliga byggnader eller avskiljas brandtekniskt, för att hindra spridning av brand.

Byggbodar

Vid bedömning av placering av byggbodar ska dessa generellt placeras minst 8 meter från en byggnad om bodens storlek överstiger 15 kvm. Vid närmare placering bör detta utredas från fall till fall av ansvarig för bygget.

Container

En container uppställd på offentlig mark ska vara märkt med ägarens eller nyttjanderättsinnehavarens namn, adress och telefonnummer. Containern ska även vara märkt med reflexer eller liknande varning för trafikanter. Container för brännbart avfall ska placeras på en ur brandsynpunkt lämplig plats. Öppen container ska placeras minst 6 meter från fasad och stängd container minst 4 meter från fasad.

Byggskyltar

Byggskyltar får placeras utan bygglov inom byggområdet. Om skylt placeras utanför området krävs bygglov.

Grävtilstånd

För att minimera skador i vägar, gator och grönområden på allmän platsmark ska kabel- och ledningsarbeten i första hand utföras samtidigt med kommunens egna anläggningsarbeten. I samband med projektering av alla kommunala anläggningsarbeten begär kommunen information om ledningar och kablar. Det är därför lätt för alla ledningsägare att hålla sig underrättade om kommunens planerade anläggningsarbeten.

Villkor

Varje enskild ledningsägare ska kontakta andra ledningsägare om eventuell samförläggning innan tillstånd söks hos Vellinge kommun.

Exempel på ledningsägare är kommunen (VA-anläggningar och gatubelysning), Telia Sonera, Eon-koncernens olika bolag, kabeltevebolag, Vellinge stadsnät (Vesab) och andra bredbandsbolag.

Ledningsägare ska i god tid, senast en månad innan arbetena påbörjas, ansöka om grävtilstånd per mejl eller skriftligt hos Vellinge kommun. Till ansökan ska karta eller ritning bifogas i PDF-format. Mer information finns på Vellinge.se/gravaschakta

Försäljning

Försäljning på allmän platsmark är t.ex. torghandel och mobil försäljning.

Torghandel

Torghandeln bidrar till en levande gatumiljö. Platser för torghandel i kommunen erbjuds i Falsterbo, Höllviken, Skanör och Vellinge.

Villkor

Torghandeln är tillåten inom vissa tider och till en viss kostnad. Ansökan till kommunen ska göras.

Ansökningsblankett finns på Vellinge.se/torgplats. Bifoga även ett registerutdrag från Skatteverket.

Tänk på att det vid försäljning av livsmedel kan krävas tillstånd från miljö- och byggnadsavdelningen. Blanketter finns på Vellinge.se/blankettermiljo

Läs mer om vad som gäller för torgplatser på Vellinge.se/torgplats. Där hittar du också de lokala ordningsföreskrifterna för torghandel.

Mobil försäljning

Mobil försäljning kan till exempel vara försäljningsvagnar eller bord. Försäljning förekommer också på kommunens stränder under sommartid. Vid större evenemang kan flera försäljningsplatser tillåtas inom ett angivet område.

Villkor

Ansökan om plats ska göras till Polisen.

Food Trucks

För Food Trucks gäller speciella regler. Kommunen har speciellt utsedda platser för dessa, och en avgift tas ut. Om annan plats än de fasta önskas, bedömer kommunen lämpligheten i varje enskilt ärende.

En Food Truck är ett motordrivet fordon med maxvikt på 3,5 ton. Ombyggda husvagnar definieras inte som Food Trucks.

Julgransförsäljning

Sedan flera år tillbaka sker julgransförsäljning på allmänna platser i kommunen, en tradition som ger ett extra tillskott till julstämningen.

Villkor

Fordon som används som värmestuga kan efter dispens från trafikföreskrift ställas upp på hårdgjord yta där det inte utgör hinder för trafiken. Fordonet är endast tänkt som vindskydd och förbudet mot tomgångskörning mer än 1 minut gäller.

All utrustning ska transporteras bort efter försäljningstidens slut. Platsen ska hållas i vårdat skick och lämnas väl avstädad efter varje dag.

Containrar för brännbart avfall ska placeras på en ur brandsynpunkt lämplig plats. Öppen container ska, om möjligt, placeras minst 6 meter från fasad och stängd container minst 4 meter från fasad.

Jordgubbsförsäljning

Försäljning av jordgubbar eller andra bär vid gator eller vägar är vanligt under sommarhalvåret.

Villkor

Om försäljningen sker på allmän platsmark intill gator eller vägar ska tillstånd sökas hos polisen. Vid större vägar, till exempel väg 100 eller 101 är det Trafikverket som avgör lämpligheten av försäljningsstället.

Evenemang

Vid användning av offentlig mark för evenemang som tivoli, marknader, idrottsevenemang, tävlingar, politiska möten, valborgsfirande, cirkus, konserter eller liknande krävs tillstånd från polisen.

Villkor

Vid större evenemang ska arrangören se till att det finns parkeringsmöjligheter för fordon och cyklar. Detta ska tydligt framgå i ansökan. Om framkomligheten i trafiken påverkas kan det finnas behov av avstängning av vägar, vilket också ska framgå i ansökan. Finns det behov av förstärkt kollektivtrafik ska Skånetrafiken kontaktas.

Sökande ansvarar och bekostar skyltsättning i samband med vägvisning och avstängning. Dessa skyltar ska sättas upp fackmässigt. Kommunens entreprenör kan kontaktas för att utföra detta.

För hantering av livsmedel kan det krävas att livsmedelsverksamheten är registrerad. Blankett för anmälan om livsmedelsanläggning finns på Vellinge.se/blankettermiljo. För servering/försäljning av alkohol krävs serveringstillstånd. Blankett finns på Vellinge.se

Vid konserter och andra evenemang där hög musik förekommer ska det säkerställas att besökarna inte utsetts för ljudnivåer som överstiger Folkhälsomyndighetens allmänna råd (2014:15) om höga ljudnivåer. Av dessa framgår riktvärden för både ekvivalent och maximal ljudnivå som inte får överskridas. Om barn under 13 år ska ha tillträde till evenemanget är riktvärdena strängare.

Musik m.m. får inte heller störa omgivningen. Kontakta miljöenheten för information om vilka riktvärden som gäller.

Elinstallationer och vatteninkopplingar betalar sökande själv för. Kontakt med kommunen krävs innan inkopplingar planeras. Behov av el eller vatten ska tydligt framgå av ansökan.

Vid hantering av gasol eller andra brandfarliga vätskor som överstiger tillståndspliktig mängd, se Myndigheten för samhällsnydd och beredskap (MSBFS 2013:3), måste tillstånd sökas hos Räddningstjänsten. Ansökan hittar du på Vellinge.se/blankettermiljo.

Det använda området, även eventuella parkeringsplatser, lämnas i städlat skick. Sökande ska se till att det finns tillräckligt många sopkärl på området. Kommunen kan tillhandahålla sopkärl, men beställning samt tömning och bortforsling av alla sopor ordnas och bekostas av sökande. Sökande ansvarar för att beställa tömning av sopkärl efter evenemangets slut. Eventuell efterkontroll av städningen görs av kommunen.

Cirkus och tivoli

Villkor

Verksamheten ska uppfylla allmänna krav på djurhållning och renlighet. Kontroller görs av Länsstyrelsen. Efter användandet av marken ska all djurspillning tas bort.

Tältduken ska bestå av brandtekniskt godtagbart material. Tältet ska ha en betryggande utrymnings säkerhet med hänsyn till den verksamhet som förekommer i tältet samt till det högsta antal personer som får vistas i tältet. I händelse av brand eller annan nödsituation ska det finnas en tillförlitlig utrymningsorganisation och släckutrusning.

Avgift tillkommer enligt kommunens taxa.

Tävling

Tävlingar kan till exempel vara cykellopp eller löptävlingar.

Villkor

Tävlingar som sker på allmän platsmark kräver tillstånd från polisen.

Om tävlingen sker inom idrottsområde kräver inte polisens tillstånd.

För tävling på väg med fordon exempelvis bilorientering eller cykellopp söks tillstånd hos Länsstyrelsen.

Arrangören ska se till att det finns parkeringsmöjligheter för bilar och cyklar. Om besökstrycket blir stort kan vägvisning till evenemanget och tillfälliga parkeringsytor krävas. Detta ska tydligt framgå i ansökan.

Om framkomligheten i trafiken påverkas kan det finnas behov av avstängning av vägar, vilket också ska framgå i ansökan. Se avsnittet om tillfälliga lokala trafikföreskrifter sidan 16.

Sökande ansvarar och bekostar skyltsättning i samband med vägvisning och avstängning. Dessa skyltar ska sättas upp fackmässigt. Kommunens entreprenör kan kontaktas för att utföra detta.

Uteserveringar

Uteserveringar är ett trevligt och önskvärt inslag som bidrar till en levande och positiv miljö.

Villkor

Uteserveringen ska ligga i direkt anslutning till restaurangen eller serveringen och beviljas tillstånd under perioden 1 april till 30 september. Under övriga månader kan tillstånd beviljas med villkor att serveringen är fullt möblerad och används.

Uteserveringen ska anpassas till övrig miljö och byggnader i området. Utformningen ska anpassas så det är framkomligt och tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Förbipasserande ska obehindrat kunna passera uteserveringen.

Möbler och avskärmningar ska vara lätta att flytta för eventuella ledningsarbeten, snöröjning och liknande.

För hantering av livsmedel kan det krävas att livsmedelsverksamheten är registrerad. Blankett för anmälan om livsmedelsanläggning finns på Vellinge.se/blankettermiljo. För servering/försäljning av alkohol krävs serveringstillstånd. Blankett finns på Vellinge.se

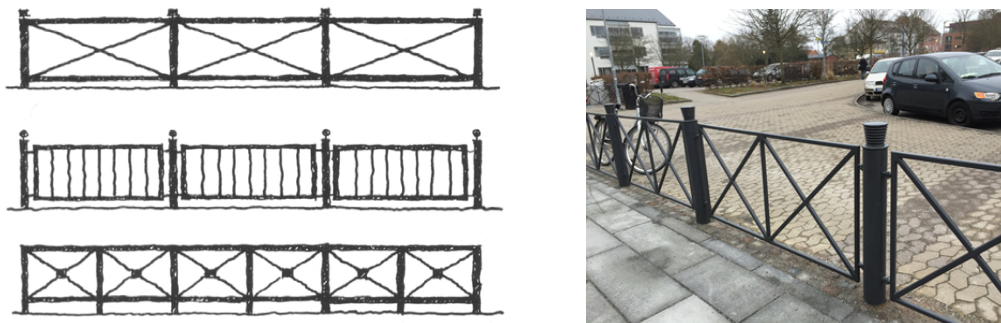
Vid hantering av gasol eller andra brandfarliga vätskor som överstiger tillståndspliktig mängd, se Myndigheten för samhällsnydd och beredskap (MSBFS 2013:3), måste tillstånd sökas hos Räddningstjänsten. Ansökan hittar du på Vellinge.se/blankettermiljo.

Möbler

Möblerna ska vara av material som passar in i omgivningen, plastmöbler bör undvikas.

Avskärmningar

Avskärmningarna ska vara enkelt utformade och placeras så det är lätt för förbipasserande gångtrafikanter att ta sig förbi serveringen.

Skiss och bild som exempel på enkelt utformade avskärmningar.

Vid servering av alkohol ska området alltid vara inhägnat.

Markbeläggning

Den befintliga markbeläggningen får inte ändras. Trädäck bör undvikas. Om uteserveringen på något sätt täcker marken ska det vara lätt att montera bort om ledningsägare behöver komma åt ledningar i marken. Eventuella kostnader för bortmontering står den sökande för.

Vid övriga frågor om utformingen och material kontakta miljö- och byggnadsavdelningen.

Skyltar och affischering

Det finns många olika varianter av tillfällig skyltning och affischering. Exempel är affischer, banderoller, beachflaggor, gatupratare/reklamskyltar, valaffischering och tillfälliga vägvisningsskyltar.

Villkor

Oavsett vilken modell av skylt eller affisch som används är trafiksäkerhetsaspekten mycket viktig. Skyltar får inte placeras så att något vägmärke eller trafiksignal skymms eller i övrigt är till men för trafiksäkerheten. Inga skyltar eller affischer tillåts i kommunens cirkulationsplatser. Skyltar och affischer får aldrig stå närmare en korsning än 10 meter. Det ska vara lätt för fotgängare att passera. Även barnvagnar och personer med nedsatt syn ska lätt kunna passera.

Inför politiska val görs en bedömning om valaffischering tillåts.

Om otillåten affisivering eller skyltning sker kan de tas bort av kommunen eller Polisen och en avgift kan krävas.

Släpvagnar med reklamaffischer godkänns inte på offentlig mark (enligt Trafikförordningen).

Affischer

Affisch på lyktstolpe

Affisivering får endast utföras på förutbestämda platser, vilka anges i ansökan. Affischer får endast förekomma på lyktstolpar på kommunala vägar. Max 10 st i varje ort.

Affisivering får inte förekomma tidigare än en vecka innan evenemanget och ska tas ner senast dagen efter evenemanget. Om otillåten affisivering sker eller om affischer inte har tagits ner kan en avgift krävas.

Banderoller och beachflaggor

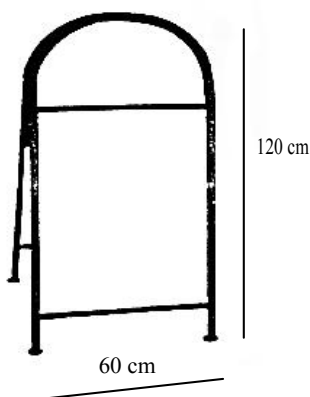

Exempel på banderoll.

Beachflagga

Gatupratrare/reklamskyltar

En reklamskylt med lämpliga proportioner.

Denna typ av skylt används av näringsidkare för att exempelvis göra reklam för sin verksamhet. Skylten ska alltid tas in på kvällarna.

Skylten bör utformas enligt ovan med en höjd av 120 cm och en bredd av 60 cm och får inte överstiga en bredd på 90 cm och en höjd på 130 cm. Roterande skyltar och skyltar med utstickande delar eller skarpa hörn får inte utplaceras. Vippskyltar bör undvikas.

Skylten ska alltid placeras i direkt anslutning till egen affärsrörelse och inte i gathörn. Fri bredd för gående ska vara minst 130 cm. Skylten ska placeras intill husvägg, om inget annat anges, om möbleringszon finns är den lämplig för placering.

Gatupratare.

Varuexponering utanför butik

Vid placering av varor på allmän mark utanför butik krävs tillstånd från Polisen.

Tillfälliga vägvisningsskyltar

Vid större evenemang kan det vara aktuellt med hänvisning till evenemanget eller dess parkeringsytor med hjälp av vägvisning. Detta prövas i likhet med permanent vägvisning till verksamhet. Du ansöker hos väghållaren för den väg där du vill ha skylten uppsatt.

Kommunen är i regel väghållare för huvudgator i tätorterna medan Trafikverket är väghållare för allmänna vägar på landsbygden och för en del genomfarts- och infartsleder. Ansökan till kommunen kan göras med e-tjänst vägvisning som du hittar på Vellinge.se/gator. Där hittar du också riktlinjer för vägvisning.

Exempel på vägvisningsskylt

Tillfälliga lokala trafikföreskrifter

Vellinge kommun och Länsstyrelsen är de två aktörer som har olika ansvarsområden för frågor gällande kommunens trafik, gator och vägar.

Beslut om trafikföreskrifter för gator inom tätbebyggt område tas av kommunen.

Beslut om lokala trafikföreskrifter för övriga vägar fattas av Länsstyrelsen. Avstängning av gator och parkeringsförbud i samband med nöjesevenemang kan beviljas av kommunen inom tätbebyggt område men utförs och bekostas av sökande.

Dispens för stora fordon inom kommunen

Du kan ansöka om undantag från bestämmelserna i trafikförordningen (1998:1276) om största tillåtna bredd, längd och bruttovikt på ett fordon. Om du ska köra enbart genom Vellinge kommun, räcker det att du ansöker på Vellinge.se/gator. Ska du köra genom flera kommuner ansöker du i aktuell region på www.trafikverket.se.

För mer information om dispenstransporter se Trafikverkets webbplats.

Dispens från lokal trafikföreskrift

Man kan ansöka om dispens från lokal trafikföreskrift som näringsidkare om man av särskild anledning regelbundet behöver parkera eller köra på viss plats där parkerings- och körförbud gäller. Dispens behövs exempelvis vid uppställning av bilar på torg i samband med torghandel.

En dispens från lokal trafikföreskrifterna beviljas för högst två år och gäller endast för ett visst fordon på en viss begränsad plats.